

Tæt på DIN økonomi

Vil du blive klogere på dit tidsforbrug?

SEGES, Erhvervsøkonomi laver også:

- Økonomiske beregninger og vurderinger
- Regnskabsanalyser og benchmarking
- Afgrødekalkuler

3

anbefalinger

- 1 Spørg dig selv: hvad skal I få ud af at lave tidsregistrering?
- 2 Hvis du er villig til at ændre adfærd, giver det for alvor mening at bruge tid på registreringer.
- 3 Udvælg afgrænsede opgaver til en start.

Tidsregistrering

- Kan bruges til meget mere end fordeling af løntimer. Data anvendt kløgtigt kan hjælpe ved valg af marker, afgrøder, dyrkningssystemer og transportløsninger.
- Giver mulighed for at lære af sig selv, af andre og blive klogere. Fokus bør ligge på transport, forskel mellem store og små marker, reelle maskinkapaciteter og på opgaver som fylder noget, og som man kan/vil ændre.
- Det er omfattende at rense og validere tidsregistrerings-data.

Planlæg: Inden forårsarbejdet går i gang, er det tid til at sætte nye mål og planlægge forbedringer. Bl.a. er opgørelse af tidsforbrug spændende at dykke ned i.

Af Michael Højholdt, landskonsulent, Seges

For mange landbrug er kapacitetsomkostninger en tung post. Og den enkelte landmand mangler ofte konkret viden om, hvor der f.eks. er høje lønomkostninger som følge af et stort tidsforbrug pr. ha.

Registrering af arbejdstid kan hjælpe dig til at sætte fokus på tidsforbrug, kapaciteter og deraf følgende omkostninger. Viden om tidsforbrug er spændende, men det kræver en stor indsats at få lavet de nødvendige registreringer, ligesom validering af data kræver kendskab til bedriften. Det er vigtigt at understrege, at tidsregistrering kun er relevant, hvis du er villig til at ændre adfærd. Hvis du ikke vil gøre noget anderledes i driften, er der ikke nogen pointe i at bruge tid på registreringer.

Overblik over tidsforbruget kan f.eks. hjælpe dig hvis

- du kører maskinstation,
- har flere medarbejdere
- ikke forstår, hvor tiden bliver af.

Eksempler

I tabellen ses eksempler på opgjorte data fra registrering af tidsforbrug ved dyrkning af salgsafgrøder.

Som det ses bruges der i eksemplerne med dyrkning af korn og raps i gennemsnit

omkring seks timer pr. ha til arbejde direkte i marken. Men gennemsnittet dækker over en variation. Det stemmer fint overens med tidligere opgørelser og med estimater for det forventede tidsforbrug fra Seges' afgrødekalkuler. De ligger på et tilsvarende niveau på 4 til 6 timer pr. ha til dyrkning af korn, frø, raps, majs og slætgræs, og 8 til 10 timer ved dyrkning af stivelseskartofler. Hertil kommer bl.a. tid til klargøring, transport af maskiner og afgrøder, vedligehold, forberedelse og det administrative arbejde samt driftsledelse og opsyn.

Hvis data fra tidsregistrering sammenlignes med data fra andre kilder, skal man være opmærksom på, om der er fordelt timer fra andre ikke lønsomme opgaver som bygningsvedligehold og

udenomsarealer, som belaster planteavlen. Tidligere undersøgelser har vist, at der på rene planteavlsbrug kan regnes med, at ca. 60 pct. af tiden medgår til egentligt lønsomt arbejde. Resten er vedligehold af bygninger, udenomsarealer og andre opgaver, der ikke direkte genererer markrelateret indtjening, selvom timerne aflønnes her.

Registrering på 3 niveauer

Overordnet kan der skelnes mellem registreringer på tre niveauer:

- 1. Arbejdstidsregistrering (møde-, gå- og pausetid).
- 2. Opgaveregistrering (hvilke opgaver på hvilke marker/lokationer har jeg arbejdet på i løbet af dagen?).
- 3. Automatisk registrering (via smartphone, markmaskiner eller andet).

Find mere viden og inspiration om emnet her: LandbrugsInfo > Økonomi > Produktionsøkonomi > Få bedre overblik med registrering af arbejdstidsforbrug.

Afgrøde	Markstørrelse [ha]	Tidsforbrug i marken [timer pr. ha]
Vinterhvede	14,5 ha	4,6 time
Vinterhvede	27 ha	3,0
Vårbyg	7,2 ha	3,6 timer
Vinterhvede	10,9 ha	5,6
Vinterraps	10,9 ha	3,8
Vårbyg	4 ha	10
Vårbyg	2,7	6,34
Kartofler, stivelse	22,3	6,9
Kartofler, stivelse	25,3	19,6
Kartofler, stivelse	3,2	10,26
Kartofler, spise	6,6	10,54
Kartofler, lægge	12,8	7,09

Eksempel på opgjorte data fra registrering af tidsforbrug ved dyrkning af salgsafgrøder.